

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1908. november 29.

252. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos példát sorja 40 fillér.

A kivándorlás végső okai.

Teljesen függetlenül attól a felelettől, amelyet Andrassy Gyula belügyminiszter adott Hencz interpellációjára, foglalkozni kívánunk a kivándorlás kérdésével, amelyet nem a néppárti felszólalás tett aktuálissá. Nem, mert a kivándorlás kérdése mindig aktuális és Hencz nem azért foglalkozott ezzel a kérdéssel, mintha a kivándorlás megszüntetése lenne akár neki, akár a néppártnak komoly törekvése, hanem azért, hogy a kivándorlás igazi okairól elterelje a közfigyelmet s az egész odíozus ügyet egy-két ember és egy-két vállalkozó nyakába varrja.

Véleményünk szerint a kivándorlás körüli visszaéléseknél csak egy undorítóbb, csak egy károsabb és erkölcsstelenőbb dolog van, s ez maga — a kivándorlás. Az eset ugyanaz, mint a pálinka ügye. A pálinka árulása rejti magában mindazt a sokféle anyagi és erkölcsi veszedelmet, amit az alkohol élvezete okoz. De azért a nép gyilkosai mégsem azok, akik a pálinkát árulják, hanem azok, akik megengedik a pálinka árulását.

A kivándorlásnál sem az a fő baj, hogy visszaélések vannak, hanem az, hogy kivándorlás van. Ne a visszaéléseket szüntessék meg az urak, hanem szüntessék meg a kivándorlást! Mert kivándorlás nélkül nincs kivándorlás körüli visszaélés. Ok és okozat e kettő; s az okozatot az ok nélkül megszüntetni nagyon bajos dolog.

Azért, ha bűnösöket keresnek az urak és a néppárt, ne a kivándorlási ügynökök és irodák közül keressék azokat, mert az igazi bűnösök ott ülnek a vádaskodók között, az igazi bűnösök ők és ez a mai gyalázatos politikai, társadalmi és gazdasági rendszer, melyen az urak nem akarnak segíteni és minden baj levezetőcsatornájaul tövényesítik és szabályozzák a nemzet ellen való legnagyobb bünt: a kivándorlást.

Az urak tudják, hogy a nép éhen hal itt, hát megengedik neki, hogy kivándoroljon, ahelyett, hogy segítenének a baján. Mert hazugság az, hogy a kivándorlási irodák és ügynökök csábítják a kivándorlásra. A népet nem lehet csábítani kivándorlásra. Azt nyomora üzi ki ebből az országból. Szeretnők látni a kivándorlási ügynökök minden ravaszkodását és fufangját akkor, ha itt megelégedett nép laknék, amely remélhetné sorsának jobbrafordulását a tisztességes társadalmi és gazdasági állapotoktól.

Szeretnők látni, hogyan tudnának megelégedett embereket csábítani kivándorlásra? Próbálják meg azok a kivándorlási ügynökök kicsábítani innen Hencz urat, vagy a váci püspököt, vagy Nákó Sándor grófot, — akik valamennyien jól érzik magukat, sok ezer tár-

sukkal együtt, ebben az országban! Persze, ezeknél csütörtököt mondana a kivándorlási ügynökök minden mesterkedése.

Hanem persze, a népet nem nehéz arra rábírní, hogy hagyja itt a nyomoruság és szolgaság földjét s menjen át az új hazába, ahol jobbra fordul a dolga. Nem kell azt csábítani, meg az magától is.

Hencz urék nem azt akarják megakadályozni, hogy a nép ne menjen ki, hanem csak azt, hogy a kivándorlók után szedendő 18 koronákat ne azok szedjék, akik ma szedik. Ez pedig a népre és az országra is teljesen egyre megy s a dolgok illetén beállítása csak ravaszkodás, de nem a kérdés megoldása.

Ha olyan jó barátja a néppárt a népnek, mint ahogy azt hazudni szereti, tagadja egyszerűen meg önmagát és mondjon igazakat, foglalkozzék a kivándorlás kérdésével, de akkor mutasson rá a baj igazi okaira.

Ismerje be, hogy a kivándorlást nem az a pár megvádolt ember csinálja, hanem a fenálló társadalmi és gazdasági bajok, ismerje be, hogy a népet a politika és a parlamentarizmus ezerféle becstelensége szegényíti, nyomorítja és kedvetleníti el. S ha ezt elismeri, keresse a társadalmi, gazdasági s politikai élet minden baját és azokon változtasson. Mi megkönynyítjük a dolgát, s rámutatunk ezekre, nekik aztán csak meg kell szüntetni ezeket a bajokat.

Társadalmi életünket megnyomorítja az a kasztrendszer, amely ma sokkal jobban uralkodik mint valaha. Urak és szolgálkából áll csak a mi társadalmunk, uraké az ország, a politika a művészet, a szolgálké csak a munka és nyomoruság.

Társadalmunkat tagozni, a részeket egymás ellen uszítani, a társadalmi békét felekezeti izgatással feldulni — a néppárt szokása, emberek helyzetét felekezeti okok miatt lehetetlenné tenni a néppárt büne.

Hát az nem a néppárt büne, hogy a tisztességes keresetet és munkát gyalázza folyton és zsidó szegénynek bélyegzi? Aki ebben az országban dolgozik és keres s netalán meggazdagszik, az zsidó és csaló! Ilyen felfogás terjesztése mellett nem nagyon fejlődik ki az emberekben a munka szeretete. Mert igazi munka csak ott lehet, ahol a munkát meg tudják becsülni és tisztelik is.

Hanem ebben az országban munka után vagyonosodni nem szabad. Itt csak a hitbizományal lehet születni, vagy éhen kell halni. S akinek nincs hitbizománya, az elnézheti, hogy duskálódna a boldogok 100 és 400 ezer holdes birtokaikon, amíg a nagytöbbségnek kenyérre való is alig jut.

Ha a néppárt így elleme van a kivándorlási ügynököknek, tegye lehetetlenné a kiván-

dorlást. Adjon kenyeret és munkát a népnek. Agitáljon a *papi birtokok* felosztása mellett, s mi biztosítjuk a néppártot, abból minden kivándorlónak adhatunk annyit, hogy visszajön s megfog élni belőle.

Agitáljon a mellett, hogy a püspöki javak millióit ne egynéhány gyermektelen ember költse el, hanem százazrek abból a népből, akiknek ugyanannyi joguk van a jóllakáshoz, mint akár Hencz urnak vagy akárki másnak. Ha a néppárt olyan barátja a népnek, agitáljon és tiltakozzék az olyan rossz és szégyenletes kiegyezés ellen, mint amelyet csináltak, tiltakozzék az ellen, hogy ez az ország gazdaságilag és politikailag Ausztria gyarmata legyen. Ne tölje azt, hogy a népből milliókat sajtolnak ki *felemelt kvóta, katonai költségek nagy adó és mindenféle adóemelé*s címén, amelyek már évekket ezelőtt is elviselhetetlenül nehezettek a nép vállaira. S ezek a terhek ujabban mind emelkedtek és folytonos emelkedésre van kilátás.

Mit várjon ezekután a szegény nép ettől az országtól, mit azoktól a gyámoktól, akik egyebet sem tudnak, mint évről évre ujjabb terheket nyomni a vállaira? Hogy várja itt boldogulását, ahol azt látja, hogy az ő feje alól kihúzzák az utolsó párnát is adófillérékért, de a kormány mindenféle panamákra milliókat dobál el? S hogy legyen reménye annak a népnek, amely mindenből kifosztva véradót is fizet az államnak s urai azt is megakadályozzák, hogy a három éves katonai szolgálatot két évre szállítsák le?

Mert ezek a kivándorlás okai. S amíg ezeket meg nem szüntetik, addig mindig lesznek kivándorlók és kivándorlási ügynökök. Ezeket az okokat pedig csak az a parlament szüntetheti meg, amely halálit kiált azoknak az embereknek a fejére, akik 18 koronát keresnek a kivándorlókön, de amellet ő az, aki tönkreteszi, koldussá teszi, politikailag és gazdaságilag rabszolgákat, koldusokat csinál a népből.

UJDONSÁGOK.

December 1-én új előfizetést nyitunk „A TENGERPART”-ra. Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, akiknek előfizetése ezen a napon lejár, hogy előfizetéseiket a lap akadálytalan szétküldése érdekében mielőbb megújítani szíveskedjenek.

— A rappresentanza ülése. A városi képviselőtestület tegnap esti ülése a megjelent képviselőtestületi tagok csekély száma miatt elmaradt.

— Házasság. Hartman Kornélia kisaszszonyt, Hartman József Adria-igazgató leányát december 8-án déli 12 órakor vezeti oltárhoz a fiumei izraelita templomban Deutsch Samu nagykereskedő Szombathelyről.

— **A haditengerészet köréből.** A király kinevezte Haus Antal ellentengernagyot hajóparancsnokká, a kikötőtengernagy adlatusi állásától való felmentése mellett; John Frigyes báró ellentengernagyot a tengerészeti ellenőrző-hivatal főnökévé; elrendelte, hogy Ziegler Lucian ellentengernagy a hajórajparancsnoki állásától felmentessék és neki ez alkalomból a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta; kinevezte Ziegler Lucian ellentengernagyot a haditengerészeti műszaki bizottság elnökévé; elrendelte, hogy Jedina-Palombini Lipót báró ellentengernagy a haditengerészeti műszaki bizottság elnöki állásától felmentessék, és egyidejűleg Pólába, a kikötőtengernagy hivatalhoz a flottaszemélyzet állományának kiegészítésére osztassék be.

— **A kikötőből.** November 28-án. Érkezett: „Molfetta“ olasz gőzös Bariból üresen.

Indult: „Duna“ magyar gőzös Cardiffba üresen, „Adria“ magyar gőzös Marseillebe 160 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval.

— **Hadihajóink utban.** A „Kaiserin Elisabeth“ hadihajó tegnap előtt Sanghaiba érkezett, hol 8 napig marad. A hajón minden rendben van.

— **Fiume a tüdőbetegekért.** A József kir. herceg Szanatorium Egyesület javára tudvalevőleg Fiumében is rendeztek jótékony urihölgyek gyűjtést. Az e célra igénybe vett 15 darab gyűjtőtársolyt a minap bontotta fel a hölgybizottság és összesen 982 kor. 57 fillért találtak a tarsolyokban.

Az összegyűlt összegből zimonyi Schwartz Mihályné 340.50 kor., Fésüs Györgyné 301.16 kor., Roediger Ernőné 127 kor., Ossoinack Andrásné 72.77 kor., Jugo Jánosné 54.89 kor., Fonda Thea 24.70 kor., Corossacz Fifi 21.20 kor., Hieronymi Jolán 17.05 kor., Garády Magda 12.90 kor., és felsőségi Eidlitz Hugóné 10.40 koronát gyűjtöttek.

— **Hamis utlevél.** Salojck János 33 éves ogulini illetőségű egyént, a rendőrség tegnap letartóztatta, mert hamis utlevéllel akart Amerikába kivándorolni. Kihallgatásakor azt mondta, hogy az utlevelet egy ismeretlen egyéntől vette 20 koronáért. Salojckot 2 korona pénzbüntetésre ítélték s a hamis utlevél tulajdonosának kézrekerítése céljából megindították a nyomozást.

— **Bojkottált Adria-hajó.** Az Adria tengerhajózási társaság „Árpád“ nevű gőzöse nagyobb hajószállítmányt szállított Tripoliszba, de — mint bennünket értesítenek — az ottani munkások megtagadták a kirakodást, illetve bojkott alá helyezték az „Árpád“-ot. A hajó kénytelen volt rakományával visszatérni Maltába, azzal a szándékkal, hogy ott a Navigazione Generale Italiana hajóira rakja át áruit s úgy juttatja azokat Tripoliszba. Az olasz társaság hajlandó is lett volna az Adria kivánságának teljesítésére, de a munkások újból bojkottal fenyegetőztek arra az esetre, ha az „Árpád“ rakományát átvesszik. Az Adria táviratlag a kereskedelmi minisztérium intervencióját kérte, de addig is, amíg valami intézkedés történik, kénytelen volt Maltában kirakni az összes, Tripoliszba szánt rakományokat. Erről a vismajor-ról az összes elhajózókat nyomban értesítette a társaság.

— **Nagy fizetésképtelenség Trieszben.** A török bojkott érzékeny veszteséget okozott a Levanteval élénk üzleti összeköttetésben álló export cégeknek. A mozgalom hatásának egyik jelensége az a fizetésképtelenség is, melyről egy trieszti jelentés számol be. A Sirovich et Damianovich export-cég fizetési nehézségekkel küzd. A passzívák körülbelül 200.000 koronára rugnak.

— **Ujabb hajókatasztrófa.** Newyorkól táviratozzák: A „Finanze“ gőzös, mely valószínűleg a Panama-vonal tulajdona, a White Star Line „Georgie“ gőzösevel történt összeütközése után Sandyhook mellett elsüllyedt. A „Georgie“ csak lényegtelen sérüléseket szenvedett. Azt hiszik, hogy az elsüllyedt hajó legénységét mentőcsónakok vették fel. A „Finanze“ a kőd miatt valószínűleg a külső kikötőben vetett horgonyt. A fedélzeten 100 utas volt. Ujabb jelentés szerint az elsüllyedt gőzös 6 utasa és 7 matróza hiányzik.

— **A „Sardinia“ tűzkatasztrófa.** Maltából érkezett újabb értesítés szerint a tegnapelőtti hajóégésnek százhuszonhárom emberélet esett áldozatul. A legénységből, csupa angol ember, huszonegyen égtek el, vagy fuladtak

a tengerbe. A többi elpusztult utas arab ember volt, akik Algirban és Maltában szálltak a hajóra.

— **Felhívás a szepességekhez.** Szepességi földijeink az egész országban mindenfelé szétszórta élnek és szűkebb hazájuk dicsőségére szép pozíciókban öregbitik a Zip-szerek híret. Miután az a célunk, hogy a velünk érző, de tőlünk elszakadt földijeink névsorát a „Szepesi Lapok“ megindításának negyedszázados évfordulója alkalmából kiadandó albumban megörökítjük, kérjük az összes szepességeket, hogy születési helyük feltüntetésével nevüket, foglalkozásukat és jelenlegi lakóhelyüket a „Szepesi Lapok“ szerkesztőségével iglón, tudatni sziveskedjenek.

— **Katonai készülődések Fiumében.** A háborús idők előjele már Fiumében is mutatkozik. Tegnap egy vegyes bizottság, mely két városi közből és egy katonatisztből állott, végigjárta az egész várost és összeírta a katonalovak elhelyezésére alkalmas istállókat. Az istállótulajdonosokat figyelmeztették, hogy mozgósítás esetén hatósági felszólításra rendelkezésre kell bocsátaniok minden talpalatnyi szabad helyet istállójukban.

— **Irredentista tüntetés.** Tegnap este Mazzoni Ofélia olasz szavalónő előadást tartott a Comunale-színházban. Az előadás végeztével az ifjú Fiumének egy körülbelül 120 főnyi csapat végighaladt a korzón és a via Governón, onnan pedig az Erzsébet-térre visszafordulva az Adamich utcán át az Adamich-térre, folyton a Dante-hymnuszt, a Lega Nazionale dalát és egyéb irredentista dalokat énekelve. A rendőrség pedig, amely Fiumében mindenkit menten lecsukát, aki bármilyen kedélyes hangulatban — horvátul vagy magyarul mer itt énekelni az utcán, jóleső érzéssel hagyta „Fiume jövőjét“ a békésen alvó emberek ablakai alatt torka szakadtából ordítani.

Nákó Sándor gróf kormányzó, a magyar állam fiumei képviselője pedig a fejét mind vakmerőbben felűtő nagyolasz áramlatról egyszerűen nem vesz tudomást. (Egyébként soha sincsen Fiumében.) A struccmadárhoz hasonlóan azt hiszi, hogy amit ő nem lát meg vagy nem akar meglátni s amit ő következetesen elhallgat a kormánynak menő jelentésekben, az egyszerűen — nincs.

Pedig mi fiumei magyarok, akik előbb ismertük Fiumét, mint ő kegyelmessége és tovább is maradunk itt, mint ő, elmondhatjuk ő excellenciájának, hogy a Lega Nazionale dalát és a Dante hymnust, meg a trieszti irredentista nótákat soha hem merték még más kormányzó alatt Fiumében az utcán énekelni. Ilyesmit Roszner Ervin báró vagy Szápary László gróf semmi körülmények között sem tűrt volna meg.

— **Revolver és szerelem.** Cusmin Rikárd 24 éves lámpagyújtogató ma éjfél tájban egy Pillepich Stefánia nevű 22 éves nővel, kivel vadházasságban él, továbbá egy Antich nevű 21 éves munkással a Riva Batthyányin levő Miramar kávéházban ült. Antich a beszélgetés folyamán udvarolni kezdett a nőnek. A lámpagyújtogatónak nem tetszett a dolog s emiatt szökváltás keletkezett a két férfi között, melynek folyamán Cusmin revolvert rántott és vetélytársára lőtt. A lövés zajára előkerült két rendőr, akik konstatálták, hogy Antich homlokán és a nő kezén vérzik. Mindhármat a rendőrségre kísérték, ahonnan a mentőkért telefonáltak, kik a két sebesültnek segélyt nyújtottak s aztán a kórházba vitték őket. Antichnak a kórházban nem volt maradása, kerekét oldott onnan s az utcára érve letépte homlokáról a kötést. Később elfogták s mivel homloksebe igen könnyű, kórház helyett bekísérték a rendőrségre, ahová vetélytársát már előzőleg becsukták. A nő sebesülése sem veszélyes.

— **Kivándorlók veszedelme.** Egy oldalról sem fenyegeti a kivándorlót annyi veszedelem, mint Amerikába érkezése után a helyszerek és munkaközvetítők részéről. Ezek a lelketlen emberek a leányok erkölcstelen célokra, a férfiakat pedig rabszolgálatához hasonló munkára szerződttetik el gyakran. Csak nemrégiben csukhatott be a newyorki license-bourea több magyar helyszerző-intézetet, amelyek tulajdonosairól kiderült, hogy ezek tapasztalatlan, ujonnan jött leányokat rosszhírű házakba juttattak, a honnan a lányok néha hónapok mulva sem tudtak szabadulni, ha ugyan akkor már egyáltalán szabadulásra gondoltak. Most Newyorkban a birodalmi törvényszék előtt folyik bünper

több munkaközvetítő ellen, akik hamis ürügyekkel csábítottak embereket Floridába az ottani vasútépítéséhez, s az emberek nemcsak nem kapták meg a nekik ígért béreket, hanem valóságos kényszermunkára voltak kárhoztatva s úgy bántak velük a vállalkozók, mint rabszolgákkal. A tárgyalás már eddig is rémre ényekbe való szenzációs részleteket derített ki s az államügyész szerint a vádlottak például 1906-ban több mint 3000 embert dolgoztattak a floridai szigeteket összekötő vasuton, ezek akarata ellenére s revolverrel és korbáccsal kényszerítve a szerencsétleneket munkára. Az ügyész mintegy 500 tanut jelentett be annak bizonyítására, hogy a kecsegtető ígéretekkel odacsalt munkásoknak még rendes nyugvóhelyük sem volt, mert a barakokban sok volt a kigyó s hogy 24 óránként egyszer kaptak enni a szerencsétlenek. A magyar kivándorlónak ily körülmények közt valóban nem lehet eléggé ajánlani az óvatosságot.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság gőzöseivel kedvező idő esetén november hó 29-én a következő kirándulásokat fogják rendezni:

Cirkvenicába és Noviba a „Sirály“ termes gőzössel d. e. 10.30 órakor; visszajövet Noviból délután 3 órakor és Cirkvenicából d. u. 3.30 órakor. Menetár oda és vissza személyenkint 1.50 korona.

Abbáziába a „Lovrana“ és „Stefánia“ szalon-gőzösekkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, és 5 és 6 órakor. Utolsó indulás Abbáziából Fiuméba 6 órakor. Menetár oda és vissza személyenkint 1.20 korona.

Ikába és Lovranába a „Liburnia“ gőzössel délután 2.30 órakor, érintve Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából este 6 órakor, érintve utjában Abbáziát is. Menetár oda- és vissza, személyenkint 80 fillér.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano“ gőzössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá d. u. 1.30 és 4.30 órakor.

Abbáziából Fiuméba az „Istriano“ gőzössel d. e. 10.30 órakor és 2.30, 5.30 órakor. Menetár személyenkint 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 28. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

A belügyi költségvetés tárgyalásánál Barabás Béla előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Maniu Gyula bizalmatlanságát fejezi ki a belügyi kormánynak és annak költségvetését nem fogadja el. Andrassy Gyula gróf nem váltotta be az általános választói jogra tett ígértét.

Bródy Ernő szerint a kormány működése az egész vonalon nem felel meg a nép igényeinek. A költségvetést nem fogadja el.

Andrassy Gyula valótlannak mondja a nemzetiségi szónokok ama panaszát, hogy az állami segélyezéseknél kihagynák a nemzetiségiakat. Ő szeretettel viseltetik Magyarország nemzetiségei iránt, de megköveteli, hogy ezt a szeretetet a magyarsággal szemben viszonozzák is. Ahol azonban államellenes üzemeket tapasztal, ott kíméletlenül harcol minden nemzetiségi agitáció ellen. A varmegyék tételénél

Pető Sándor hibáztatja, hogy a munkás szervezeteket nem engedik szabadon működni. Elnök Petőt egy éles kifejezése miatt rendre utasítja, mire Pető hirtelen abba hagyja a beszédét és leül.

Farkasházy Zsigmond szólal fel ezután, hevesen támadja a kormányt. Elnök rendre utasítja a szónokot. A csendőrség létesítésénél

Maniu Gyula támadja a csendőrséget. Andrassy Gyula visszautasítja Maniu vádjait.

Ezután a belügyi költségvetést részleteiben is elfogadták.

Péter királyt szél ütötte.

LONDON, nov. 27. A „Daily Express“ ma hirt közöl Belgrádból, hogy Péter király még mindig beteg. A királyt e jelentés szerint szél ütötte s noha állapota nem súlyos, nagy kíméletre szorul, mert nehezére esik a beszéd.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

A török bojkott.

BERLIN, nov. 27. A Lokal Anzeigernek jelentik Perából, hogy a közönséget megakadályozzák abban, hogy küldeményeiket osztrák-magyar postahivatalban adják fel. Konstantinápolyban mindenki annak tudatában van, hogy a török hatóságok támogatják ezt a bojkottot.

A nagyvezér és a bojkott.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 27. A nagyvezér tegnap kihallgatáson fogadta a „N. Fr. Pr.“ levelezőjét, aki megkérdezte, hogy mi igaz abból, hogy magához hívatta a kikötőmunkások igazgatóját, aki azonban nem jelent meg.

— Nem idéztem meg senkit, — felelte a nagyvezér, — de elrendeltem, hogy a teherhordók a rakparton heverő osztrák és magyar árukat vigyék el. A Lloyd-hajókon levő árukat illetőleg a döntés még nem történt meg.

A levelező erre a nagyvezér rendelkezéseit és a helyzetet illetőleg, a Lloyd-társaság vezérigazgatójához intézett kérdést, akitől röviden ezt a választ kapta:

— Nagyon rossz!

Évek mulva kiderült gyilkosság.

SZATMÁR, nov. 28. Pancsuresz János gazdag földbitokost két évvel ezelőtt házában meggyilkolták és kirabolták. Most egy véletlen folytán kiderült, hogy a rablógyilkosságot 3 bolgár kertész követte el, ki akkor gazdaságukat otthagya, nyomtalanul eltűntek a vidékről. A szatmári csendőrség most táviratot intézett a bolgár hatóságokhoz, kérve, hogy a 3 gyilkost kutassák fel.

Fiume felé szökött pénztáros.

BUDAPEST nov. 28. A károlyvárosi rendőrség táviratilag értesítette a budapesti rendőrséget, hogy Fülöpp János bankpénztáros nagyobb összeg elsikkasztása után megszökött és valószínűleg Fiume felé vette útját.

Letartóztatott kereskedő.

BUDAPEST, nov. 28. Rószner Bertalan budapesti kereskedőt a rendőrség ma család miatt letartóztatta.

Nyilt-tér*).

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a magas m. kir. belügyminisztérium október 29-én kelt 106,698 számú engedélyével az 1876. XIV. törvény cikk 131. §-a alapján átruháztam a Corsia Deák 24. szám alatt levő „Indeficienter“ gyógyszeráram gyakorlati jogát

Budák Domonkos

okleveles gyógyszerész arra és kérem a velem szemben tanúsított bizalmat és pártfogást utódomra is átruházni.

Fiume, 1908. november 29-én.

Tisztelettel
Accurti Károly.

Accurti Károly ur fenti értesítésére hivatkozva tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a Corsia Deák 24. szám alatt levő gyógyszeráramot átvettem és azt oly módon szereltem fel, hogy ez idő szerint az orvosi tudomány legújabb vívmányainak minden tekintetben megfelelek.

Kérem ez uton Fiume magyar közönségének szíves támogatását és maradok Fiumében, 1908. november 29-én.

mély tisztelettel

Budák Domonkos
okleveles gyógyszerész.

* E rovatban közlötték a beküldő felelős. A szerk)

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hárjuk figyelembe venni.

Az anyaságnak bármily változatos percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, bátorít, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszerárban.

Egy csoda rabbi és gondolatolvasó

tartózkodik jelenleg Susákon a Susák szállóban II. em. 23. sz. alatt. Csak pár napig található. A rabbi megmondja minden hozzáférőnek a nevét, társadalmi állását, multját jelenét, s a jövőre nézve bölcs tanácsot ad, s bárkinek megmondja a gondolatát, s ami a gondolatát elfoglalja, arra nézve a legjobb utmutatást adja. A csodaember évekkal ezelőtt járt itt s a helybeli közönségben a legnagyobb bámulatot és csodálatot keltezte. El ne mulassza senki ezen csodaembert felkeresni. Ezen csodaember nagy talmudista, kabalista, chiromantista és a pszichológiai tudományok tudora. Található reggel 8 órától este 8 óráig.

Intelligens fiatal ember

ki magyarul és ezenkívül a helyi 3 másik nyelv egyikét bírja, alanti gyógyszer-tárba üzletfelek kiszolgálására és fokozatosan elsajátítandó laboráns-munkára felvétetik. Közelebbit délben 12—1 óra között az Accurti gyógyszerárban Corsia Deák 24.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

a legjutányosabb áron kaphatók

Korniczai G. üveg- és porcellán-kereskedésében Fiume Via Governo 22.

Elsőrendű fehérnemű uri és női divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag csak

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj

mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.

Naponta friss bécsi kolbász.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

Nápoly és Pompeji.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténi kényelmi művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmaich ház)

működik naponként d. e. 9-12 d. u. 2-6

Fontos ujtítás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)
új vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsört és
a serfőzdenek különleges, a leghe-
resebb orvos tanároktól ajánlott
gyártmányát a

„Szent István“ védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Dijmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

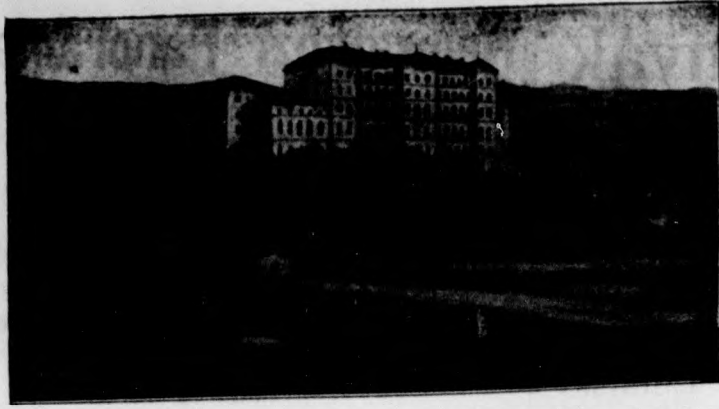
Fontos ujtítás!

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1)
II. em. 17.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett
THERAPIA PALACE - CIRKEVNICÁBAN
 kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.
 Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, s: ját tehenészet,
 jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyász-szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tétől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Kérjen bérmentve árlapot s mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENTZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRÁCZ MURGASSE 9/K.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és-női divatcikkek és rövidáruban.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:

Fratelli Scattola.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
 Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova hához is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében.)

és minden drogériában és fodrászüzletben

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak.

Kívánatra díjtalan prospektus.

Venier Penzió és Vendéglő

Venice Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítás. Éttermek kilátással a Szt. Márktérre

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos (a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrássy

(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
 Magyar lapok! — Modern kényelem!

Vendéglő a Bárányhoz

FIUME, Via Germania 2 sz. (volt Sport vendéglő).

A magyarságnak legkedveltebb és az átutazóknak találkozó helye. Kitűnő magyar konyha. Elsőrendű borok, Kőbányai polgári sör. Pontos kiszolgálás.

Havi előfizetés ebéd és vacsorára 48 és 54 korona.

Tulajdonos Hönsch Pál vendéglős.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Felülső szerkesztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNEO NYOMDÁBAN FIUME